

Neapolis University

HEPHAESTUS Repository

<http://hephaestus.nup.ac.cy>

Archive Cypriot Newspaper Materials

Salpix

1889-07-29

þÿ £ ¬ » À ¹ 3 ³/₄ - ± Á . 2 3 7

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/10472>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

προπληρωτέα

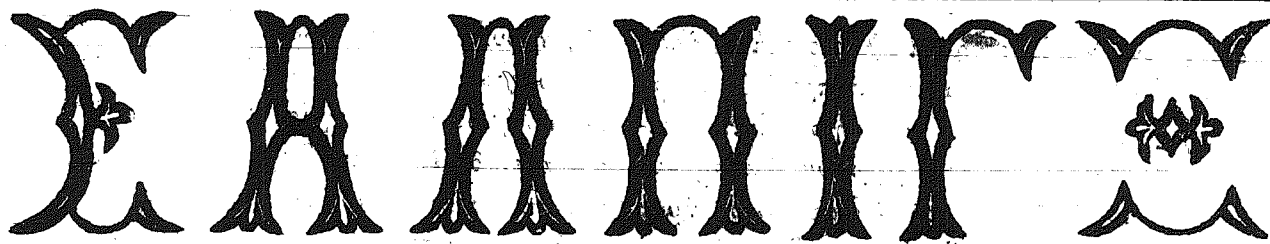
Έν ταῖς πόλεσι τῆς

Κύπρου . . . Σελ. 8.

Έν τοῖς χωρίοις » 6.

Έν δὲ τῷ ἔξωτε-

ρικῷ . . . » 10.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ.

Έκδότης καὶ Συντάκτης Σ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΣ—Editor S. HOURMOUZIOS.

ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

προπληρωτέα. Εἰδοποιήσεις καὶ διατριβαὶ κατ' ἀποκοπήν. Ἄρθρα σύμφωνα τῷ προγράμματι τοῦ φύλλου καταχωρίζονται δωρεάν.

Αἱ ΕΛΠΙΔΕΣ.

Οὐδεμία πλέον ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀποστολὴ Πρεσβείας θάπτον ἢ βράδιον θά ὠφελήσῃ τὴν νῆσον, κατὰ τὰς γνώμας πολλῶν ἐν Ἀγγλίᾳ συντηρητικῶν τε καὶ φιλελευθέρων. Τὸ ζήτημα τῆς Κύπρου ἐτέθη πλέον ἐπὶ τοῦ τάπητος τῶν ὑπουργείων καὶ ἡ ἀφόρητος αὐτῆ τῆς νήσου κατάστασις, καταστᾶσα πλέον γνωστὴ καὶ σαφῶς ἐκτεθεῖσα ἐν ταῖς διαφοροῖς ἐκθέσεσι τῶν ἡμετέρων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, εὔρε πολλοὺς συνηγόρους καὶ ἐν τέλει, ἀργὰ ἴσως, κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν σύστημα, θά τύχῃ βελτιώσεώς τινος. Διὰ λαμπρῶν ἐπιχειρημάτων ἀντέκρουσαν οἱ ἡμέτεροὶ τὰς σταλείσας ἐντεύθεν ἀναιρετικὰς τοῦ ὑπομνήματος ἐκθέσεις τῶν ἀρχόντων μας, ἀνεμνον δὲ εἰς ταῦτα τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργοῦ. Λυπηρὸν δμως ὅτι κατ' αὐτὰς κλείουν αἱ Βουλαι καὶ δίδεται οὕτω πέρας εἰς τὰς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐξηγήσεις τῶν ἡμετέρων. Ἦτο λίαν ὠφελίμον ἐὰν ἡ Πρεσβεία ἀπήρχετο εἰς Λονδὶνον πρὸ ἐνὸς ἔτι μηνός. Ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι μετὰ τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις ἐξέλιπον τέλεον αἱ παρεξηγήσεις, ἐξουδετερωθεῶν καθ' ὁλοκληρίαν τῶν ἐντεύθεν σταλειῶν ἀναιρέσεων, διότι ὅτι ἡ Κύπρος δυστυχεῖ καὶ ὅτι ἐὰν ἐξακολουθήσῃ πληρονομενον κατ' ἔτος τὸ ποσὸν τῶν 92 χιλ. λιρῶν θά ἐξαντληθῇ καθ' ὁλοκληρίαν ἡ νῆσος εἶνε πράγματα τὰ ὁποῖα ἀδύνατον νὰ διαφευθῶσι καὶ τὰ ὁποῖα παραδέχονται καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἀρχόντες μας. Ἐπὶ τέλους δὲ θά σκεφθῶσιν ὅτι δὲν εἴμεθα, συνεγγυηταὶ τῆς Πύλης εἰς τὸ δάνειόν τῆς καὶ τοιοῦτοι ἀνῆμεθα, τότε μόνον ἔπρεπε νὰ καταβάλλωμεν ἡμεῖς τὸ χρέος ὅταν ἐκπύρτετο ὁ ἕτερος τῶν ἐγγυητῶν, δηλαδὴ ἡ Ἀγγλία, εἰς

κατάστασιν πτωχεύσεως, ἐνῶ ἡδη ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον συμβαίνει. Ἡμεῖς δυστυχοῦμεν καὶ ἀρπάζεται ὁ ἄρτος μας νὰ δοθῇ εἰς τὸ χρέος ἄλλου, ἐγγυηθὲν παρ' ἄλλου. Εἶναι δικαιοσύνη αὐτῆ, ὥστε νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ἡ πεπολιτισμένη Ἀγγλία θά τὴν ἀνέχηται ἐπὶ πολὺ;

Οἱ Ληστὰι τῆς Μακεδονίας καὶ ἡ Κύπρος.

Ἐκ τινος ἀπαντήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ πρὸς τινὰ βουλευτὴν (ἦν ἀναγράφωμεν κατωτέρω ἐκ τῆς «Ν. Ἡμέρας») γίνεταί γνωστὸν ὅτι τὸ χρέός μας, ἡ ζωὴ μας, τὸ αἷμά μας, ἐχρησίμευσεν ἐν μέρει ὡς λύτρον Ἀγγλῶν συληθέντων ἐν Τουρκίᾳ. Ἐληστεύθησαν Ἀγγλοὶ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ πολλὰ χιλιάδες λίραι ἐκρατήθησαν ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Τουρκίαν φόρου πρὸς ἀποζημίωσιν. Ἀφοῦ ἡμεῖς ληστευόμεθα ἀπαξ, μᾶς εἶνε ἀδιάφορον ἀν πρὸς ὠφέλειαν ληστῶν ἢ κακούργων ληστευόμεθα, ἀλλὰ μᾶς δίδεται οὕτω λαμπρὸν μάθημα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τόπου τινός εἶνε ὑπεύθυνος δι' ὅσα λύτρα ζητοῦν καὶ λαμβάνουν οἱ λησταὶ τοῦ κράτους τῆς. Ἀκριβῶς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου τῆς Ἀγγλίας ἀπαιτοῦμεν ἡμεῖς οἱ Κύπριοι παρὰ τῆς Ἀγγλίας. Ληστευόμεθα πληρόνοντες τὰς 92 χιλ. λίρας, (διότι τί ἄλλο εἶνε παρὰ ληστεία τὸ νὰ ἀρπάξῃται ἀπὸ τοῦ βαλαντίου μας καὶ ὁ τελευταῖος ὀβολὸς καὶ νὰ μένωμεν πειναλέοι καὶ γυμνοὶ) καὶ ἀπαιτοῦμεν νὰ καταβάλλῃ τὰ λύτρα ἡ Κυβέρνησις, ἣτις εἶνε ὑπεύθυνος. Ἐκτὸς τούτου, ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις τόπου τινός εἶνε ὑπεύθυνος δι' ὅσα λύτρα πληρόνονται, ἄς πληρῶσῃ ἡ Κυβέρνησις μας καὶ ὅσα λύτρα πληρόνουσιν οἱ δυστυχεῖς χωρικοὶ εἰς τοὺς ζωοκλέπτας, διότι εἰς τὸ κράτος

τῆς γίνονται καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀνεπτύχθησαν αἱ ζωοκλοπαὶ καὶ εἶνε ὑπεύθυνος. Οὕτω δὲ τὸ ποσὸν ὅπερ δυνάμει τοῦ νόμου τῆς εἶνε ὑπεύθυνος νὰ καταβάλλῃ θά καταντήσῃ τετραπλάσιον τοῦ φόρου ὃν λαμβάνει.

Ἡ ἐκθεσις περὶ τῆς Κύπρου.

Τέλος πάντων ὁ «Χρόνος» ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Κύπρου ἐκθεσις τοῦ Ἀρμοστοῦ «δὲν εἶνε εὐάρεστον ἀνάγνωσμα». Ἀν τῆ περιλήψει τῆς ἐκθέσεως ταύτης εὕρισκε τις πολλὰς ἀληθείας, κυρίως εἰς τὰς ἐκθέσεις τοῦ ἀρχιδικαστοῦ. «Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγκλημάτων ἐν ἔτει 1886—1887 ὑπερβαίνει κατὰ 78 τοῖς 100 τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐγκλημάτων ἐν ἔτει 1885—1886. Ἐκπληκτικὴν ὀνομάζει τὴν κατάστασιν ταύτην ὁ ἀρχιδικαστὴς, σημειωτέον δ' ὅτι, κατ' αὐτὸν τὰ πράγματα διαπραχθέντα ἐγκλήματα εἶνε πολυαριθμότερα. Τὸ πνεῦμα τῆς ἀνομίας κρατύνεταί βαθμηδὸν ἐν τοῖς χωρίοις ἰδοὺ τὸ συμπέρασμα, εἰς ὃ ἀπολήγει ἄκων ὁ ἀρχιδικαστὴς. Οἱ χωρικοὶ ἐγκατελήθησαν πράγματι εἰς ἑαυτοὺς, οὐδεὶς δ' ὑπάρχει ἐν τοῖς χωρίοις ὁ θέλων ἢ δυνάμενος νὰ προνοήσῃ περὶ τῆς τήρησεως τῆς τάξεως. Ὁ δημογέρον δὲν εἶνε ὡς ἄλλοτε σπουδαῖον πρόσωπον. Αἱ διοικητικαὶ μεταρρυθμίσεις περιέκαψαν τοσοῦτον τὴν σημασίαν τοῦ ἀξιώματος ὥστε δυσκόλως εὕρισκεται πλέον ἀξιόσεβαστος χωρικός ἀποδεχόμενος αὐτό. Ἀνάγκη λοιπὸν, ἢ νὰ ἐπεκταθῇ τὸ σύστημα τῶν ἀστυνομικῶν περιπολιῶν, ἢ νὰ ἀποδοθῇ τὸ δέον κύρος εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν. Ὅπως δὲ ποτε ὅτι τὸ ἐγκλημα ἠύξησεν ἐν Κύπρῳ ὑπὸ τὴν ἀγγλικὴν ἐξουσίαν εἶνε γεγονός ἐοικτὸν καὶ ἐπαίσχυντον καίπερ ἐπιδεχόμενον ἐν μέρει ἐξηγήσιν»...

Ἡ ἐκθεσις κατωτέρω ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ 1887—1888 «ἡ κυβερνησις ἠγόρασεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μεγάλην ποσότητα τροφίμων, ὅπως ἀναπληρῶσῃ τὴν ἐν τῇ νήσῳ ἔλλειψιν». Ποῖα εἶνε αὐτῆ μεγάλη ποσότης ἀγνοοῦμεν. Ἡ ἐκθεσις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων δὲν παριστᾷ εὐχάριστον τὴν ἐκπαιδευτικὴν κατάστασιν. Ἐν τοῖς χριστιανικοῖς σχολείοις οἱ πλεῖστοι τῶν διδασκάλων εἶνε ἀνίκανοι πρὸς τὸ ἔργον των, καθὼ μὴ τυχόντες εἰδικῆς μορφώσεως, καίτοι δ' ὑπάρχουσιν ἐλπίδες βελτιώσεως, ἢ πραγματικότης ἀφίσταται αὐτῶν κατὰ πολὺ. Ἐπιχείρων εἶνε ἡ κατάστασις τῶν μωαμεθανικῶν σχολείων. Ἐν ὀλιγίστοις ἐξ αὐτῶν παρέχεται συστηματικὴ τις παιδεύσις, τὸ μόνον δὲ καλὸν τῆς χορηγουμένης παιδεύσεως εἶνε τὸ θαυμασίως εὐωνον. Οἱ χριστιανοὶ διδασκάλοι λαμβάνουσι κατὰ μέσον ὄρον λ. 20 καὶ σ. 10 κατ' ἔτος. Ἀλλ' ὁ ἐτήσιος μισθὸς τῶν μωαμεθανῶν διδασκάλων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 18 λ. καὶ 18 σ. Ὡστε ἐν ἀμφοτέροις ταῖς κλάσεσι τῶν σχολείων οὐδεμία ὑπάρχει ἀυσανολογία μετὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀμειβῆς».

Εἰδησεις ἐκ τῆς Πρεσβείας.

Εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐκθέσεων τῶν ἀρχόντων μας ἀνασκευάζουσιν τὸ ὑπόμνημα, οἱ ἡμέτεροὶ ἐπέδωκαν τῇ 7 Ἰουλίου εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν ἀπεικίῶν μακρὰν ἐκθεσιν, ὡς καὶ ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ ἐγράψαμεν, ἐν ἣ ἐξέθησαν καὶ ἄλλα ζητήματα μὴ περιληφθέντα ἐν τῷ γνωστῷ ὑπομνήματι, ἐν οἷς καὶ παράκλησις περὶ τῆς καταργήσεως τοῦ δασμοῦ τοῦ Κυπρίου οἴνου κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ εἰς Ἀγγλίαν. (Περὶ τούτου ὁ κ. Φέρφιλ εἶπεν ὅτι οὐδεμίαν πρῆπει νὰ ἔχωμεν ἐλπίδα, διότι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γείνη ἐξαιρέσις ὑπὲρ τῆς Κύπρου παρὰ τὰ κεκατηνετισμένα εἰς ἄλλας ἀποικίας). Ἀνεμνον οἱ ἡμέτεροὶ ἐντὸς ὀκταήμερου ἀπάντησιν, ἀλλὰ

